1853. DERTIGSTE JAARGANG. N°. 64.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1,60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

WOENSDAG 10 AUGUSTUS.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

GEDEPUTEERDE STATEN VAN *DRENTHE*, doen te weten, dat door de Staten dier Provincie, in hunne vergadering van 12 Julij 1853, is vastgesteld hetgeen volgt:

REGLEMENT OP HET VERLEENEN VAN SUBSIDIEN UIT DE PROVINCIALE FONDSEN, TER BEVORDERING VAN DEN AANLEG VAN *STRAAT-* EN *KUNSTWEGEN* IN DE PROVINCIE DRENTHE.

Art. 1. Gemeenten, Maatschappijen of bijzondere personen, een subsidie uit de provinciale fondsen, tot den aanleg van straat- of kunstwegen, in deze Provincie verlangende, zullen, met overlegging van het plan van aanleg en van al hetgeen tot toelichting van hetzelve gevorderd wordt, een daartoe strekkend adres, aan de Provinciale Staten gerigt, aan Gedeputeerde Staten inzenden.

Art. 2. Gedeputeerde Staten zullen over dit plan, de betrokkene Gemeente-besturen, indien deze geene ondernemers zijn, hooren, en tevens van den Provincialen Ingenieur vragen berigt, zoo omtrent het plan van aanleg, als de raming van kosten, en, zoo mogelijk, in de eerstvolgende vergadering der Staten al de bedoelde stukken, met hunne consideratiën, ter tafel van genoemde Vergadering overbrengen.

Art. 3. De Staten zullen de ter tafel gebragte stukken onderzoeken, de hoegrootheid van het te verleenen subsidie bepalen, en alle voorwaarden, waarop hetzelve verleend wordt, voorschrijven en vaststellen.

Art. 4. De tot voorschreven einde uit de provinciale fondsen te verleenen subsidiën, zullen ten minsten 20 pCt. en ten hoogsten 40 pCt. bedragen van het beloop der som, welke de weg, na voltooijing, gebleken is te hebben gekost, na aftrek van hetgeen van de onderhoudpligtigen voor de overneming van den weg in onderhoud is verkregen.

Het bedoelde subsidie zal kunnen worden geweigerd, wanneer de geprojecteerde weg eene mindere lengte heeft dan van 5000 strekkende ellen, tenzij zoodanige weg eene verbinding van steden, dorpen of gehuchten daarstelt, of daardoor eene aansluiting aan bestaande straat- of kunstwegen ontstaat.

Art. 5. Na voltooijing van een' gesubsidieerden weg, zal dezelve, zoo spoedig mogelijk, door of van wege Gedeputeerde Staten worden opgenomen.

Bij bevinding, dat aan het bestek en de voorwaarden is voldaan, en nadat de ondernemers zich schriftelijk jegens Gedeputeerde Staten hebben verbonden, om de verdere voorwaarden, waarop het subsidie is verleend, te zullen nakomen, en aan dezen hebben kenbaar gemaakt de namen van de leden van het Bestuur, wordt de toegestane som, op de eerstkomende provinciale begrooting gebragt, en na goedkeuring in het jaar waarover die begrooting loopt, vorderbaar gesteld.

Art. 6. Op de gesubsidieerde wegen zullen geene hoogere tollen worden geheven, dan drie vierde van het bedrag, dat thans op de Rijkswegen wordt gevorderd; de opbrengst der tollen strekt in de eerste plaats tot het vinden der kosten van onderhoud.

Art. 7. Op het onderhoud der gesubsidieerde wegen, wordt, door of van wege Gedeputeerde Staten, het noodige toezigt uitgeoefend, zij geven dienaangaande de vereischte voorschriften.

Bij eenige nalatigheid in de uitvoering dier voorschriften, kan door hen, ten koste der ondernemers, het gebrekkige worden hersteld, of het voorgeschrevene uitgevoerd.

Art. 8. Van elke verandering in het personeel van het Bestuur over gesubsidieerde wegen, wordt aan Gedeputeerde Staten kennis gegeven.

Zoolang dit niet is geschied, zullen alle aanschrijvingen aan de bekend staanden gedaan worden, en deze voor de nakoming verantwoordelijk zijn.

Art. 9. Geene overdragt van eenige concessie van gesubsidieerde wegen zal mogen plaats hebben, dan met toestemming van Gedeputeerde Staten.

Aldus vastgesteld door de Staten der Provincie *Drenthe*.

ASSEN, den 12 Julij 1853.

De Voorzitter, (get.) DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

Alsmede dat het voormelde Reglement is goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 23 Julij 1853 no. 81.

En zal deze in het Provinciaal Blad geplaatst en algemeen verkrijgbaar gesteld worden.

Gegeven te Assen, den 2n Augustus 1853.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
De Voorzitter, H. H. A. SLUIS.
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

Uitgegeven den 6n Augustus 1853.

De Griffier der Staten van Drenthe, W. H. HOFSTEDE.

De ondergeteekende, BETAALMEESTER in het Arrondissement Assen, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat aan hem, bij resolutie van Zijne Excellentie den Minister van Financien in dato 6 dezer, No. 339 R. S., is toegestaan, om zich van den 10 tot en met den 23 dezer maand van zijne standplaats te verwijderen en zijne ambtsbezigheden te doen waarnemen door zijnen Boekhouder ALBERT MENNEGA.

ASSEN den 9 Augustus 1853. H. J. OOSTING.

Kanaal van Coevorden naar Ane.

IV.

In de vierde plaats brengen wij tot de meer belangrijke besluiten, die door de Staten dezer Provincie zijn genomen, dat om een subsidie van *f* 10,000 te geven voor den aanleg van een kanaal van Coevorden naar Ane en *f* 500.00 jaarlijks voor het onderhoud.

Wij hopen zeer, dat de Hooge Regering nu spoedig tot de daarstelling van bedoeld kanaal besluite, en Coevorden weldra in het genot van eene zoo hoog noodige verbeterde water-afleiding gerake. Wij zullen niet op nieuw het wenschelijke aantoonen, dat men hoe eerder hoe beter tot die daarstelling overga, daar wij mogen veronderstellen, dat er niemand is, die zulks niet met ons eens is, maar wij uiten hier nog den wensch, dat Coevorden in het nieuwe kanaal vergoeding moge vinden voor het verlies van het garnizoen, zoowel doordien de landerijen om Coevorden door eene verbeterde afwatering meerdere en zekerder vruchten zullen geven, als doordien de handel en scheepvaart zullen toenemen.

Beschikbaarstelling van *f* 1000 ten behoeve van het onderwijs.

V.

Hebben wij uit de besluiten der Staten, welke wij hebben nagegaan, gezien, dat onze Provinciale vertegenwoordiging de stoffelijke ontwikkeling van dit gewest zeer ter harte neemt, en daarvoor belangrijke offers veil heeft, zoo belangrijk zelfs, dat bij sommigen de vrees opkomt, of dezelve voor de geringe krachten der Provincie ook te zwaar zijn, zij heeft tevens getoond de geestelijke ontwikkeling niet uit het oog te verliezen, door *f* 1000 toe te staan ten behoeve van het onderwijs in dit gewest. Deze som is wel gering, maar reeds deze som, verstandig aangewend, is in staat, om het lot van menigen onderwijzer te verbeteren, en hem in staat te stellen, om, zoo het talrijk bezoek van zijne school zulks noodig maakt, een ondermeester aan te schaffen. Het deed ons genoegen, dat deze post op de Provinciale begrooting is gebragt, daar dezelve, met nog een paar andere posten, het bewijs levert, dat men in Drenthe niet alleen om materiële belangen denkt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

Engeland, Frankrijk, Pruissen en Oostenrijk hebben gezamenlijk aan Rusland en Turkije een verzoenings-voorstel ter overweging toegezonden, 't welk, zoo als de Fransche *Moniteur* zegt, door Rusland op 3 dezer is aangenomen. De inhoud van dat voorstel is nog niet bekend, doch het zal Rusland wel *alles* geven, wat het eischte. Men zegt althans, dat het in geen enkel opzigt den Czaar zou kunnen kwetsen, en dat de Mogendheden zich daarin ten borg stellen voor eene stipte vervulling der overeenkomst van de zijde van Turkije. Het is ook zeer natuurlijk, dat de strekking dier overeenkomst naar den zin van den Czaar zal zijn, want de Keizer van Oostenrijk, die in deze kwestie eerst eene bijna lijdelijke rol speelde, zou immers geene nota aan Rusland teekenen, wier inhoud streed met Rusland's eischen! De Koning van Pruissen evenmin. Hoe naijverig de Czaar en genoemde Monarchen ook zijn op elkanders magt, zeker is het toch, dat zij niet dan in den hoogsten nood, geheel verschillende wegen zullen gaan. De tijd zal leeren, wat er van dit alles is, en waarlijk, er valt nog veel op te helderen. Ieder vraagt onder anderen, wat er toch geweest is van het vredes-document, dat de Fransche stoomboot *le Caradoc* medebragt? Was dat maar zoo, bijna zonder eenigen omslag, op zij te schuiven?

De Parijsche beurs was in de afgeloopene week soms weer erg koortsig en dan afgemat. Zoo bevond zij zich bijna om den anderen dag. Zij schijnt niet tot een vast geloof aan vrede te kunnen komen. Ook die van Berlijn geraakte dezer dagen in beweging, op het gerucht, dat de *landwehr* onder de wapenen zou worden geroepen. Die ligtgeloovigheid, door niets te vergoelijken, heeft menigeen geld gekost. Overigens begint men de Oostersche kwestie in Duitschland uit verschillende en zelfs nieuwe oogpunten te beschouwen en te bespreken, en vestigt men daar de aandacht des publieks op plannen, die nu nog tot de Kabinets-geheimen behooren en welligt vooreerst *en portefeuille* zullen blijven, doch, slechts wachten op eene gunstige gelegenheid tot verwezenlijking, en die dus, bij belanghebbenden, waakzaamheid of maatregelen van voorzorg vorderen. Komt het tot een oorlog — zoo zeggen b.v. sommigen — dan zijn Denemarken, Zweden en Noorwegen, uit een militair en politiek oogpunt, voor Rusland van 't grootste gewigt. Tot volle ontwikkeling van zijne offensive krachten, zoo wel als tot zelfverdediging, stelt Rusland de grootste prijs op het bezit van de Sond. Ten strijde trekkende tegen het westelijk Europa, kan de Czaar geene vreemde legers en vloten dulden, die onmiddelijk zijne hoofdstad bedreigen, en welligt zelfs geene Zweedsche en Deensche Staten! Die zijne gedachten vestigt op de bezetting der Donau-Vorstendommen, gewis alleen met een tactisch-militair doel geschied, denkt ook bij mogelijke gebeurtenissen aan het lot der zwakke Scandinavische rijken.

Zweden weet wat het te wachten kan hebben, en in den jongsten tijd heeft het zijne mogelijke toekomst wel gewikt en gewogen. Het weet, dat, wil Rusland groote dingen doen, de Oostzee zijne grenzen niet kan blijven beperken. Door Warschau staat de Czaar bijna aan 't hart van Pruissen. Hij is meester van Finnland en de Alands-eilanden en oefent te Koppenhagen steeds grooten invloed uit. Hij heeft de grootste vloot in de Oostzee, doch de Sond belet hem, die naar verkiezing te gebruiken. Men herinnere zich bij dat alles, hoeveel sensatie het in 1848 in Zweden maakte, toen Rusland het eiland Bornholm, in de Oostzee, slechts eenige mijlen van de Zweedsche provincie Schoonen gelegen, tegen eene aanzienlijke vergoeding aan Denemarken, wilde bezetten. Alzoo heeft elk nadenkende de overtuiging, dat Rusland, op een gelegen tijdstip, des noods tot hoogen prijs, meester van de Sond wil zijn.

Maar, even zeker is het ook, dat Zweden er het grootste belang bij heeft, dat dit niet geschiede, want elke schrede, die de Czaar doet, om zich dat bezit te verwerven, maakt de Oostzee meer en meer tot een Russisch binnenwater. Als Denemarken geheel aan Rusland behoorde, zou toch, zonder Zweden, de heerschappij over de Sond aan Rusland niet geheel verzekerd zijn. Zweden weet dit alles zeer goed. Het vreest, dat elke gebeurtenis, die Rusland naar de Sond drijft, een gevoeligen stoot voor Zweden met zich voert, en daar nu ieder staatkundige in een oorlog in den Bosphorus ook een krijg in de Oostzee ziet, volgt Zweden, met veel meer belangstelling, Rusland's bewegingen in het Noorden, dan aan de Pruth. Onderscheiden bewijzen worden bijgebragt, om Rusland's bedoelingen te ontmaskeren, Onlangs verbood de Czaar allen uitvoer van koren en stroo uit Finnland, en stelde den invoer daarvan geheel vrij. Eerst meende men, dat Finnland gebrek had, doch dat bleek later niet zoo te zijn, en tevens dat er, tot het consumeren van den verwachten invoer, welligt een armee-corps van 25 à 30,000 man Russen zou verschijnen. 't Spreekt van zelve, dat Zweden zich hierover verontrustte. De Zweedsche vloot is veel zwakker dan de Russische en zou moeite hebben, om eene landing van laatstgenoemde, van de Alands-eilanden beproefd, te verhinderen. Zweden zou al zijne krachten beproeven, ten einde dat te verhinderen, doch terzelfder tijd de Sondkwestie geheel aan Denemarken moeten overlaten. Zweden zou zich dus, bij een ernstigen oorlog eene gewigtige rol zien toebedeeld. Zoo begint Europa, dat zich tot hiertoe veel meer met Turkije, dan met de Oostzee bemoeide, ernstiger over de straks besproken feiten te denken, en in Duitschland vooral, de natuurlijke beschermer van de Oostzee, hoort men waarschuwende stemmen, om die roeping in elk opzigt en bij tijds te vervullen.

Frankrijk blijft zeer rustig en als er nog eenige beweging is op te merken, dan moet men die zoeken op de beurs of in de werkplaatsen, waar men zich bezig houdt met voorwerpen gereed te maken tegen de aanstaande feestdagen. Onder de industriële nieuwtjes van den dag behoort het aanbod, om, even als Parijs door gaz is *verlicht*, die stad ook door

---

DE VERTELLER ENZ.

STIERENGEVECHTEN.

Spanje en Belgie.

In het afgeloopen jaar had men te Madrid weder een gevecht van stieren, doch de uitslag daarvan gaf geen volkomen genoegen aan het publiek. Vooreerst was de ruimte tot het gevecht niet groot en ook niet geschikt genoeg voor eene vrije ontwikkeling van de krachten der dieren. Iemand, die het gevecht tusschen een leeuw en een stier bijwoonde, geeft daarvan de volgende beschrijving: „De leeuw sprong dadelijk woedend op zijne tegenpartij aan en sloeg de klaauwen haar om den hals, doch kon ze niet diep genoeg in het vleesch drijven. Hij gleed naar beneden en gaf zich daardoor prijs aan de hoornen van den stier, dien hij den staart afbeet. Daardoor werd de stier als razend, nam de leeuw op zijn horens en wierp hem in weinige oogenblikken negentien maal in de lucht. Nu was er een oogenblik wapenstilstand. De leeuw verklaarde zich als het ware overwonnen, terwijl hij naar de omheining sloop en zich, niet in staat om het gevecht weder aan te vangen, op den grond uitstrekte. Hij wendde zelfs de oogen van den stier af, alsof hij bad om vrijen aftogt. Ook de stier had geen lust meer tot den strijd en was niet tot een nieuwen aanval te bewegen. Groot was de teleurstelling onder het publiek! Een der dieren moest toch den dood vinden, en bijgevolg het minst moedige, de leeuw. Men wenschte, dat hij behangen zou worden met brandende vuurwerken en zoo ten zoenoffer dienen voor de algemeene teleurstelling; het verlof daartoe werd aan een aanzienlijk persoon, die het gevecht bijwoonde, gevraagd, doch deze was menschelijk genoeg, om het te weigeren. Hij vertrok echter spoedig, misschien wel opzettelijk, ten einde aan den wrevel des volks bevrediging te gunnen. Toen stroomde de menigte naar binnen of wierp zich over de omheining en hakte den leeuw den staart af en vermoordde hem door tallooze dolksteken.

Dat geschiedde te Madrid in 1852!

Maar dat zal welligt ook binnen kort in de nabijheid van Brussel worden vertoond! Een industrieel genie wil aldaar het schouwspel geven, dat althans in dat gedeelte van Europa vreemd bleef, en heeft daartoe de noodige en wijduitgestrekte maatregelen genomen, om de liefhebbers van zulk een verschikkelijken strijd genoegen te verschaffen. Hij heeft wel beloofd, dat de dieren elkander niet zóó zouden behandelen, dat er den dood op volgde, maar hoe hij dat in de woede des strijds zal beletten, is onbekend, en ook de menigte, dat laat zich berekenen, zou daarmede niet te vreden zijn. Reusachtige aanplakbiljetten, een stierengevecht afbeeldende en beschrijvende, werden er onlangs te Brussel hier en daar aangeplakt, maar de Burgemeester dier stad liet ze onmiddelijk wegnemen, ongenegen als hij is, om het volk voor zulke bloedige tooneelen in te nemen. Het strijdperk ligt in de nabijheid der hoofdstad, maar niet behoorende tot het stedelijk gebied, waarop de stedelijke regering zoodanig schouwspel ook niet zou toelaten. Zoo als het echter altijd gaat, is nu vooral door de afkeuring, die het aangekondigd schouwspel bij de stedelijke overheid van Brussel ondervond, de begeerte van velen, om zulk eene worsteling te zien, nog sterker geprikkeld en wordt zij met ongeduld verbeid. Ook de Parijzenaren, die steeds op den uitkijk zitten, of er ook ergens iets geschiedt, dat vreemd is en pret kan geven, zullen in grooten getale toestroomen, en reeds worden er pleizier-treinen geformeerd, om hen zoo goedkoop mogelijk daarheen te transporteren. Ongetwijfeld komen er weder Engelschen, ten einde eene gelegenheid tot weddingschappen niet te verzuimen, terwijl er ook hier te lande worden gevonden, die ooggetuigen willen zijn van deze Nationale Spaansche vermakelijkheid.

't Is echter nog niet zoo geheel zeker — zegt men — dat de Belgische Regering geen middel zal zoeken, om het plan der ondernemers te verijdelen.

Als zij het vinden kan, doet zij wèl. *Ingezonden.*

Vervalsching van Thee.

Het volgende, aangaande de vervalsching der thee, achten wij niet van belang ontbloot. Het is ontleend aan een nog jong Duitsch tijdschrift voor toegepaste plantkunde, onder den titel; *Bonplandia*, en geredigeerd door den in Londen wonenden Berthold Seeman (1853, bl. 2.)

Er was een tijd, waarin men meende, dat de zwarte thee van *Thea Bohea* en de groene van *Thea Viridis* afkomstig was. Van lieverlede begon men echter die meening te betwijfelen, totdat men eindelijk in de laatste jaren tot de overtuiging is gekomen, dat het slechts op de bereiding aankwam, of deze dan wel gene soort ontstond, dat groene thee als een ruw produkt, zelden of nooit in Europa komt, en dat over het algemeen de thee, zoowel in China zelve, als in de Europeesche landen, aan vele vervalschingen onderworpen is.

gaz te *verwarmen*. Er is reeds concessie voor gevraagd! Onder de kerkelijke verhalen is er één, dat velen ergert en anderen zeer vermaakt. In een dorp in het departement van de Var, zou onlangs de Heilige Maagd zijn verschenen. Onmiddelijk stroomde eene groote menigte volks daar heen, vooral vrouwen en kinderen, om te bidden en geschenken te brengen in de oude hut, waar de hemelsche verschijning plaats had. De Maire echter had geene groote gedachten van soortgelijke gezigten, liet de bouwvallige woning onder den voet halen, en gaf de offeranden der menigte aan den pastoor der naburige gemeente. Het volk blijft die plek evenwel bezoeken en verwacht, in weerwil van den Maire, eene nieuwe verschijning. De Heilige Maagd kan toch niet afhankelijk zijn van de roekeloosheid of den luim van een Maire! De administratie over de middelen van vervoer houdt zich bezig met het onderzoek van de nieuwe omnibussen voor 50 passagiers en getrokken door slechts één paard. Het publiek stelt thans meer belang in zulk een omnibus dan in de Oostersche kwestie.

Engeland's wetgevende magt werkt onverdroten voort tot bevordering van de materiële welvaart der Natie; zij keurde onder anderen ook eene wet goed, die den Staat het oppertoezigt schenkt over het beheer van liefdadige stichtingen. Die wet is echter niet van toepassing op de R. C. stichtingen. Voor deze zullen afzonderlijke bepalingen worden gemaakt, omdat er instellingen zijn, die strijden met 's Lands wetten tegen *bijgeloovige gebruiken*. De Wetgevende Magt was er echter niet mede ingenomen, dat zoodanige bepalingen eerst in 't vervolg zouden worden ingesteld en de Protestantsche kerk zich onmiddelijk naar de nu voorgestelde moest voegen. Zij wilde daarover nader handelen. Dat Engeland altijd eenige vrees koestert voor oorlog, blijkt uit de militaire kampen, uit de revues der vloot en nu ook weder uit het aannemen van 10,000 vrijwilligers, die een corps gewapende kustbewakers zullen formeren.

De Keizer van Oostenrijk, nog altijd op reis, keert eerst in 't midden van September in zijne hoofdstad terug en zal dan het kamp te Olmutz bezoeken, waar vereenigd zullen zijn 40,000 man infanterie, 12,000 man kavallerie en 24 batterijen artillerie.

Wél leven wij in gewapende vrede! Misschien behoeven wij dien, hoofdzakelijk omdat ieder gereed is, om naar zijne krachten te vechten. 't Moge goed zijn, maar *duur* is het ook!

De Keizer van Rusland zou in September te Warschau komen. Toen hij onlangs daar werd verwacht, was de stad als in een oogenblik in parade-costuum. — Op hoog bevel moest ieder zijn huis van buiten schoon maken, zoo noodig laten verwen en de gebrokene ruiten doen herstellen. Het bedelaars-volkje werd gearresteerd, met versnelde pas op vrij grooten afstand der stad gebragt en daar in ettelijke plaatsen ingekwartierd. 't Is voor deze lieden altijd feest als de Keizer te Warschau komt, omdat zij dan gaan logeren. De Keizer moet Polens hoofdstad zien, zindelijk en net en zonder havelooze individus op straat, en deze laatsten zitten liever aan een goede boerenpot dan Keizer Nicolaas in de verte te zien, en gestompt en getrapt te worden door policie-agenten-stokken en dragonders-paardenvoeten.

De Protestanten in Hongarije hebben zich in een eerbiedig adres bij den Keizer beklaagd over verkorting hunner godsdienstige regten. Als Z. M. reizen geëindigd en de militaire kampen opgebroken zijn, zal er misschien op worden geantwoord.

De Koning van Pruissen bezoekt ook een gedeelte zijner Staten en wordt allerwege hartelijk en feestelijk ontvangen. Z. M. maakt echter gebruik, om hier en daar het jaar 1848 in 't geheugen terug te roepen, vooral dan, als de politiek van dat jaar nog steeds in praktijk wordt gebragt. Zoo zeide Z. M. in de stad Elbing, tegen eene commissie van de zoogenaamde „Pruissenvereeniging,” dat de stedelijke regering, nog altijd de beginselen van 1848 huldigende, daarover zijn misnoegen in hooge mate had opgewekt, en dat, als daarin geen verandering kwam, er eerlang iets zou gebeuren, 't welk zou bewijzen dat Pruissen nog een Heerscher heeft.

De Boven-Rhijnsche Bisschoppen, wier aanvoerder de Bisschop van Freiburg is, hebben in eene uitvoerige Memorie openbaar gemaakt, wat zij zoo al van de Regering eischen en waarvan zij wenschen ontslagen te zijn. Het is niet weinig dat zij vragen, trouwens dat verwachtte ook niemand. Dezelfde prelaat heeft tevens den Opper-kerkenraad van Baden in den ban gedaan. Dit Collegie, door de Regering ingesteld tot de regeling van kerkelijke aangelegenheden, was door de Prelaat aangezegd, dat het zich onbevoegd moest verklaren, om de taak verder te volvoeren en dan maar stilletjes uit elkander te gaan. De Bisschop zou de zaken wel regelen. De leden van het Collegie begrepen dat echter zoo niet. Zij waren door de Regering benoemd, de Regering *moest* hen ook zoo noodig ontslaan. Wat zal de Regering nu *doen?* Sommigen zeggen „in eene minnelijke schikking treden” en wie dan aan de beste en grootste helft komt — weet ieder die een gewoon menschen verstand heeft. Onze Tweede Kamer luistere maar goed naar mededeelingen áls deze; zou de Aartsbisschop van Freiburg, hier residerende, den Minister Lightenvelt ook in den ban doen?

De kwestie der gemengde huwelijken houdt de gemoederen in Pruissen zeer bezig, en men voorspelt, dat de Pausselijke breve dienaangaande, alleen nog maar op het kerkelijke domein van den Bisschop van Trier geldig, weldra van kracht zal worden gemaakt door de geheele Monarchie.

De officieren zijn zeer ingenomen met 's Konings dagorder nopens deze kwestie, en te Trier hebben velen hunner allen omgang met R. Catholijke dames afgebroken. Ook de Evangelische geestelijkheid is er ter dege wakker geschud door Rome's kerkelijken wapenkreet, en neemt ernstige maatregelen tot verdediging van hare leeken tegen den overmoed der R. Catholijke Prelaten.

Rome is schier overal in kwaden luim. Is dat uit gevoel van *kracht* of van *zwakheid?*

Zoo is Pius IX zeer boos op eene andere „zeer getrouwe” dochter der kerk, dona Maria II da Gloria — Jeanne Charlotte — Léopoldine — Izidore da Cruz — Francoise — Xaviere da Paula — Michaëla — Gabriëla — Rafaëla — Louise — Gonzaga, koningin van Portugal. De Portugesche Regering oefent over de R. Catholijke kerk in Azie een aloud Beschermheerschap uit. De Paus wil, dat zij daarvan, ten behoeve van den Heiligen Stoel, afstand doe, maar de Portugesche Volks-vertegenwoordiging handhaaft het regt der koningin, steunende op duurgekochte regten. De Pausselijke nuntius te Lissabon nam dit zoo euvel op, dat hij zijn paspoort dreigde te nemen.

Ook Sardinie staat op slechten voet met den Paus. Deze zegt aanspraak te hebben op eene, door Sardinie aan hem te betalen jaarlijksche schatting van 2000 kroonen, doch Koning Victor Emmanuel bleef daarmede 3 jaar ten achteren. Hierover is Pius IX zóó vertoornd, dat hij, na den hoogmis op het St. Pietersfeest, luide verklaarde: „wij protesteren tegen een Catholijken Koning, die de verschuldigde schattingen aan den Heiligen Stoel niet betaalt, doch hopen dat hij zich weldra als een gehoorzaam zoon van zijne verpligtingen zal kwijten.” En hij zeide dat ten aanhoore van den Sardinischen zaakgelastigde!

Weinig is het te verwonderen dat de Paus geen orde kan houden met kettersche Vorsten, als hij zoo moet kibbelen met de geloovige gekroonde „Zoons en dochters der Heilige Moederkerk.

Nederland leverde in de jongste dagen geen belangrijk nieuws. In 't laatst dezer week kan de discussie over het wets-ontwep, betreffende de kerkgenootschappen, in onze Tweede Kamer een aanvang nemen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

's Gravenhage, 6 Aug. Volgens ontvangen berigten, is Z. Exc. de Minister Lightenvelt van zijne reis naar Napels te Rome teruggekeerd.

7 Aug. Gisteren zijn de zittingen van de Algemeene Synode der Hervormde kerk gesloten.

8 Aug. De gemeenteraad alhier heeft met algemeene stemmen aangenomen de conclusie van het rapport der commissie, aan welke was opgedragen het onderzoek der zaak betreffende eene uitwatering nabij Scheveningen, en welke conclusie strekt, om het rapport dier commissie te stellen in handen van Burgemeester en Wethouders, en dezen op te dragen het gouvernement en andere bij de zaak betrokken autoriteiten uit te noodigen, hunne medewerking tot de zaak te willen verleenen en de noodige sommen voor dit nuttige werk toetekennen.

— Ten gevolge van de rijzing der graanprijzen, is het maximum van den prijs van het roggebrood alhier bepaald op 13½ cents het ned. pond.

— Gisteren is in 70 jarigen ouderdom overleden de heer Mr. A. G. Spoor, lid van den Hoogen Raad.

Amsterdam, 5 Aug. Naar men verneemt heeft H. M. de koningin-moeder Petersburg verlaten en is naar Moskou vertrokken, van waar H. M. zich naar Weimar zal begeven.

— Een der in de Kaapstad uitkomende nieuwsbladen meldt, dat met de postpaketboot, in Junij uit Simonsbaai vertrokken is de heer J. Stuart, als agent voor de Transvaalsche republiek, ten einde in Holland eene maatschappij op te rigten ter bevordering van emigratie en nijverheid naar dat gewest.

6 Aug. Aanstaanden Dingsdag is aan de orde der werkzaamheden in de tweede kamer de aanbieding van het eindverslag betrekkelijk het ontwerp over de kerkgenootschappen, *en de bepaling van den dag der beraadslagingen daarover.* Volgens het reglement moeten er na die aanbieding drie dagen verloopen voor de discussiën. Deze kunnen dus Vrijdag of Zaturdag eenen aanvang nemen.

— Een dagblad van Weenen berigt, dat de Keizer van China overleden is.

— De Synode der Nederl. Herv. Kerk heeft zich verpligt geacht, warmen dank te zeggen aan de synodale commissie, wegens hetgeen door haar verrigt is, ten opzigte der treurige gebeurtenis in Toskane en wegens haren ijver bij het ingediend adres tegen het gewijzigde concept der armenwet.

— De werkzaamheden aan den Rijnspoorweg worden zoo krachtig voortgezet, dat nog vóór het einde dezer maand, de aardenbaan van Utrecht tot Gouda geheel voltooid zal zijn. Verscheiden bruggen zijn ook reeds bijna geheel voltooid.

— Het is ons geen klein genoegen, zegt de *Volksvriend*, te kunnen berigten, dat, in het militaire kamp, eerlang te Zeyst op te rigten, op den 13den Augustus aanstaande, eene cantine zal worden geopend, waar geen sterke drank te bekomen zal zijn; zij zal geplaatst zijn in het centrum achter het 4de batailjon; — dat voorts, bij afwijking van den gewonen regel, van rijkswege aan de manschappen geen jenever zal worden geschonken, en dat aan alle cantines en marketenters op straffe verboden is, aan de manschappen eenigen sterken drank te schenken vóór elf uur des voormiddags.

— Gelijk eenige jaren geleden, elken avond de bewoners der stad Amsterdam naar de Oude Schans werden uitgelokt, om den zoogenaamden spokendans te aanschouwen, stroomen sedert een tiental dagen, duizenden elken avond naar den Zeedijk, waar, zoo het heet, een spook, door akelige geluiden, de rust der bewoners van eenige huizen stoort. Niettegenstaande de buitengewone moeite, welke zij heeft aangewend, en ofschoon reeds eenige personen op presuntie gearresteerd, doch weder vrijgelaten zijn, is het tot dusverre der policie niet mogen gelukken de mystificatie aan het licht te brengen.

— In brieven uit Londen, gisteren alhier ontvangen, wordt de aftreding van lord Aberdeen als zeker voorgesteld.

Utrecht, 4 Aug. Het adres der vereeniging Koning en Vaderland is bereids geteekend door 2350 personen.

6 Aug. Z. K. H. de prins van Oranje heeft zich van den 2 tot den 5 dezer te Nijmegen opgehouden en aldaar het merkwaardige bezigtigd. Daarna is Z. K. H. naar Arnhem vertr[...]ken, om aldaar het zangersfeest bij te wonen.

Rotterdam, 6 Aug. Men verneemt dat gisteren [...] stoomboot alhier is aangebragt een kolossale levende os, [...]mende van den Rigi in Zwitserland en wegende 3685 pond. Dit voorbeeldeloos zware dier zal gedurende de kermis alhi[er] worden ten toon gesteld.

Middelburg, 5 Aug. Wij kunnen berigten dat, [...] wel door den heer Dirk Dronkers, met den heer du [...] Nihoul, als door den heer Gihoul van Brussel, de vergunni[ng] is gevraagd tot den aanleg van een' spoorweg, niet van B[er]gen op Zoom naar Rozendaal, doch van Vlissingen naar [de] Duitsche grenzen, langs Bergen op Zoom, Breda, 's Hertog[en]bosch en Venlo; terwijl wij vernemen, dat er tusschen be[ide] voornoemde heeren onderhandelingen zijn aangeknoopt [om] gezamenlijk die vergunning te verkrijgen. Men verzekert evenwel dat, mogten die onderhandelingen niet tot een g[e]wenscht resultaat leiden, van gouvernementswege aan de[n] eersten ontwerper van dit belangrijk plan de voorkeur [zal] worden gegeven.

Zwolle, 5 Aug. De vergadering van het Nederlandsch onderwijzers-genootschap heeft heden met groote meerderheid van stemmen besloten tot de oprigting van eene spaar- en [lijf]renten-maatschappij, bestaande uit drie afdeelingen; eene spa[ar]inrigting, eene lijfrenten-uitkeering en een ondersteunings[-]fonds.

Leiden, 6 Aug. Ook van wege den algemeenen [kerk]keraad der nederd. Hervormde gemeente alhier, zal aan [de] Tweede Kamer der Staten-Generaal een adres worden in[ge]zonden, waarbij zijne adhaesie betuigd wordt aan de vo[or]gedragen wet tot regeling van het toezigt op de ondersch[ei]dene kerkgenootschappen.

Leeuwarden, 4 Aug. De zomervergadering der P[ro]vinciale Staten van Friesland is heden gesloten geword[en]. In de deze week gehouden zittingen, werd o. a. behand[eld] een ontwerp reglement, betreffende de stichting eener [We]duwen- en Weezenbeurs voor Onderwijzers. In overeenst[em]ming met het verslag der commissie van rapporteurs, bes[loot] de Vergadering echter zich onbevoegd te verklaren zich [in] de zaak in te laten en haar mitsdien niet verder in behan[de]ling te nemen. Vervolgens werd de begrooting der enkel pro[]vinciale inkomsten en uitgaven voor 1854 vastgesteld in o[nt]vangst op *f* 444,354,34½ en in uitgaaf tot *f* 442,930,38, s[lui]tende dus met een vermoedelijk batig saldo van *f* 1432,77[½]. Op het laatst kwam ter sprake een voorstel van Gedep. S[ta]ten tot het verleenen eener provinciale subsidie van 30 [pCt.] der kosten van aanleg van eenen kunstweg van Staten[]door West- en Ooststellingwerf naar den Straatweg, tussc[hen] Assen en Zwolle, met eene verlenging door Opsterland [ter] aansluiting aan den kunstweg van Heerenveen naar den Le[eu]warder-Groninger Straatweg. Deze weg, die wel de nu[ttig]ste mag geacht worden te zijn van alle in de laatste jaren [in] dit gewest uitgevoerde of nog in uitvoering zijnde of ontw[or]pen kunstwegen en inzonderheid voor de omvangrijke zu[ide]lijke gemeenten van Friesland weldadig zal werken, [zal] volgens het gemaakte ontwerp, voor de gedeelten, loopen[de] door West- en Ooststellingwerf en Opsterland, eene len[gte] hebben van 68,249 ellen en met de kosten van onteigeni[ng] eene uitgaaf van ruim 3 tonnen gouds vorderen. Hoezeer [het] voorstel werd gedaan, om de behandeling der zaak tot [] de aanstaande Wintervergadering te verdagen en inmidd[els] een onderzoek te doen instellen, omtrent de verbetering v[an] een gedeelte wegs van de Lemmer naar den bovengemelden St[ra]tendijk, werd nogtans besloten, de voorgestelde subsidie onder de gewone voorwaarden te verleenen.

6 Aug. Wederom zijn 17 runderen afgemaakt, door long[]ziekte aangetast. — Totaal 8366 runderen.

— Naar wij vernemen, blijft het miltvuur nog steeds onder het rundvee in de gemeente Wijmbritseradeel heerschen. Op dit oogenblik zijn alleen onder het dorp Heeg ruim 80 runderen, 2 paarden en een schaap bij 15 veehouders aan die ziekte gestorven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De Fransche *Moniteur* van den 7 Augustus, bevat de volg[en]de belangrijke mededeeling: „Een berigt uit Petersburg [van] den 3den dezer meldt, *dat de Keizer van Rusland toetreedt tot het voorstel uit Weenen toegezonden.* Indien deze nota door Turkije onveranderd wordt aangenomen, dan zal de gezant van den Sultan door den Czaar worden ontvangen.”

— Bij den gemeenteraad van Parijs is ingediend het ontwerp van iemand, die een groot vermogen in gasondernemingen heeft verworven. Hij vraagt alsnu octrooi om geheel Parijs te verwarmen, en wil daartoe in alle keukens fornuizen plaatsen die met warmtegeleiders, door middel van buizen, in verband staan, en aldus het geheele huis verwarmen door gas. De gemeenteraad heeft tot dusverre daarover nog niet beslist.

Parijs, 3 Aug. Te Bayonne zijn uit Spanje aangebragt negen paarden, als een geschenk van den hertog van Al[ba] voor den keizer bestemd.

— De katoenbouw in Algerië neemt belangrijk toe: [in] 1851 bedroeg de oppervlakte van den daartoe gebezigden grond 2 à 3 bunders, in 1852 reeds 20, en in dit jaar is het cijfer tot 700 gestegen.

— Hoeveel malen het gerucht ook geloopen heeft en ve[le]n gesproken werd van de krooning des Keizers, schijnt het thans inderdaad daartoe te zullen komen. Er bestaat ten minste veel grond om het te gelooven. Men wil zelfs, dat zij nog in deze maand zal plaats vinden, waaraan het feest van den 15 Augustus met de pracht, die daarbij ten toon gesteld zal worden, tevens dienstbaar zal worden gemaakt. De noodige toebereidselen zouden reeds in het geheim gemaakt worden, en de plegtigheid zou plaats vinden in de kerk de Notre Dame, die echter niet zoo prachtig zal ingerigt worden als tijdens het huwelijk van HH. MM. Een kardinaal zou den dienst verrigten in plaats van den Paus, dien men daartoe eerst bestemd had.

Men kan twee soorten van vervalsching onderscheiden: 1o de vervalsching van echte thee en 2o fabriekaten, die uit vreemde stoffen bestaan en slechts den naam van „thee” dragen.

In *the Manual of Scientific Inquiry*, vraagt men: of in de Noordelijke provinciën van China indigo of eenige andere plantaardige stof gebruikt wordt, om groene thee te kleuren. Of de kleuringsmethoden, die in het Noorden gebezigd worden, van de in het Zuiden gebruikelijke verschillen, kan ik niet zeggen; maar ik heb ontdekt, dat in en om Canton, van waar jaarlijks groote massa's worden uitgevoerd, de groene thee met poeder van curcuma, gips en indigo of dikwijls met berlijnsch blaauw gekleurd wordt. Sir John F. Davis beschrijft deze bereidingswijze zeer goed, doch begaat hierbij eene dwaling, door te zeggen, dat de geheele kleuring slechts nu en dan geschiedt, om aan eene plotseling vermeerderde navraag te kunnen voldoen, terwijl het thans welbekend is, dat de groene thee van Canton hare kleur slechts aan kunstmatige middelen verschuldigd is. Ik had zooveel gehoord van koperen platen, van het plukken, inzamelen, koken en oprollen der bladen, dat ik zeer verlangend was met eigene oogen de bereiding der thee, waarover ik uit verschillende werken slechts eene verwarde voorstelling gekregen had, te aanschouwen. Een groot Chineesch koopman bragt mij niet slechts in zijne eigene fabriek, maar ook in verschillende van andere eigenaars. Men scheen niets voor mij geheim te willen houden, alles werd mij openlijk getoond en met de meeste vriendelijkheid verklaard; ja, ik ben bepaald genegen, om te gelooven, volgens alles, wat ik in dat land zag, dat òf de Chineezen zich zeer veranderd hebben òf dat hun wensch, om alles geheim te houden en mysterieus te maken, waarvan men zooveel verteld heeft, door velen overdreven is geworden.”

De thee wordt onbereid naar Canton gebragt. Het eerst wordt zij gezuiverd. Vrouwen en kinderen zuiveren haar van hare takken, zaden en andere onzuiverheden, waarmede zij vermengd is. De eenige soorten, die men *natuurlijk* kan noemen, zijn die, welke door inzameling in de verschillende jaargetijden ontstaan, alle overige worden kunstmatig bereid. Zonder ons met de beschrijving van al die methoden in te laten, zal het voldoende zijn, eene als voorbeeld aan te voeren. Eene hoeveelheid van *bohea chougong* wierp men in eene *ijzeren* pan, die op een zacht vuur stond. De bladen werden zoo lang omgeroerd, tot dat zij door en door heet waren, en vervolgens verschillende kleurstoffen toegevoegd; op ongeveer 20 pond thee een eetlepel vol gips, evenveel curcuma en twee of drie lepels indigo. De thee nam terstond eene blaauwachtige groene kleur aan en nadat zij eenige minuten omgeroerd was, werd zij uit de pan genomen. De bladen waren natuurlijk door de hitte ineen gekrompen en hadden verschillende gedaanten aangenomen, en hieruit werden de soorten door zifting afgescheiden. De kleine langwerpige bladen vielen door de eerste zeef en werden de *yong haysan*, terwijl die, welke een' rondachtige, korrelige gedaante hadden aangenomen, door de laatste zeef vielen en *Choo-cha* of *Gunpowder* genoemd werden.

De zwarte thee, vooral congo en souchong, is in den regel de echtste. Van 35 monsters, die onderzocht werden, vond men 23 echt en 12 vervalscht. De valsche soorten waren de welriekende pecco en caper, chulan of black gunpowder, alsook namaaksels daarvan uit theestof. De vervalsching bestond daarin, dat men het uitzigt der thee had willen verbeteren door de bladen met potlood (graphiet), tot poeder gebragt, glimmerschiefer, indigo en curcuma te kleuren. De theedrinkers kunnen derhalve de hoop koesteren, dat zij, zoo lang zij bij congo en souchon blijven, werkelijk thee drinken, zoodra zij echter de welriekende soorten of groene thee gebruiken, kunnen zij schier altijd aannemen, dat zij eene valsche drank nuttigen, want ongelukkiger wijze hebben in de vervalsching zoowel Chinesche als Europesche bedriegers een succes gehad, dat eene betere zaak waardig ware geweest.

In het jaar 1843 waren niet minder dan 3 fabrieken te Londen en nog meer in de overige gedeelten der vereenigde koningrijken, die zich geheel alleen bezig hielden, met het opkoopen en zoodanig bereiden van theebladen, dat zij treffend op echte thee geleken. In de logementen, koffijhuizen en dergelijke plaatsen werd de oude thee voor ongeveer 2½—3 pence het pond opgekocht, naar de fabrieken gebragt, met eene oplossing van gom vermengd en weder gedroogd, en eindelijk, al nadat er zwarte of groene thee gemaakt moest worden, met verschillende kleurstoffen en welriekende zelfstandigheden vermengd. Dat alles werd op zoo groote schaal gedreven, dat de kleinhandelaars volstrekt buiten spel bleven en in de meeste gevallen niet wisten, dat zij vervalschte waren verkochten. Gelukkig zijn thans die theefabrieken bij de wet verboden; doch het lijdt geenen twijfel, dat deze tak van nijverheid nog zeer sterk bloeit.

Eene andere soort fabriekaadje bestaat daarin, dat men de bladen van olmen, kastanjeboomen, wilgen, populieren, sleedoorns en verschillende andere adstringerende planten in thee verandert. Deze soort vervalsching is waarschijnlijk eene der oudste. Wij herinneren ons hoe vroegere botanici, voordat

— Het gemeente-bestuur van Troyes heeft aan alle jongelieden van beide geslachten, beneden de 20 jaren verboden, de openbare bals bij te wonen.

— Een dagblad bevat het rapport van een geneesheer, omtrent het plotseling overlijden van een kind, dat bij eene min geplaatst was, waaruit blijkt, dat het kind als vergiftigd moet beschouwd worden, door het te dikwijls toedienen van papaver- (slaap-) stroop, welke de min telkens het kind gaf, om het stil te doen zijn, wanneer zij voor andere bezigheden uitging.

— Een herbergier in het dorp Ceyrac, departement der Gironde, kocht onlangs op eene veiling voor 50 francs eene schilderij, welke hij in zijne gelagkamer hing. Eenige maanden later ontdekte men op de muts van een der beeldjes den naam van den schilder en het jaartal 1595. De schilder was Otto Venius (Otto van Veen), de leermeester van Rubbens. Het ontwerp der schilderij is de ontmoeting van Abigaïl en David. De schilderij is niet geretoucheerd, 5 voet hoog en 3 voet breed, en op een paneel. De herbergier verkocht het aan een bekend Parijsch liefhebber voor 25,000 francs.

DUITSCHLAND.

Te Weenen is den 6den eene telegrafische depêche uit Petersburg ontvangen, meldende, „dat het Russische kabinet bereid is om het ontwerp van schikking, door de groote mogendheden aangeboden, *aan te nemen*."

Weenen, 2 Aug. Gisteren is alhier vorst Obrenowitsch in het huwelijk getreden met de prinses von Hunyady. De bruidegom droeg de nationale servische kleeding; alleen de sabel die aan zijnen gordel hing, had eene waarde van 80,000 fl. Het tooisel der bruid wordt op 100,000 fl. geschat. De baron von Meyendorf, de russische gezant, woonde de kerkelijke inzegening bij.

— Uit Triëst verneemt men, dat de onzekerheid aangaande de oplossing van het turksch-russisch vraagstuk, aldaar alle zaken belemmert; de handel kwijnt en de nadeelige invloed der tegenwoordige omstandigheden zal nog lang worden ondervonden.

Berlijn, 4 Aug. Te Hannover is het dagloon der metselaars en leidekkers met 2 gr. (12 c.) verhoogd; daarentegen is aan de timmermansbazen, op straffe van 10 en bij herhaling op straffe van 20 thaler boete, verboden aan hunne werklieden eenige verhooging toe te staan voor 1 Oct. e. k.

5 Aug. Eergisteren is de koning van Koningsbergen naar Putbus vertrokken.

— De jongste badlijst van Wiesbaden telt de namen van 15,425 vreemdelingen.

— De keizer van Rusland zal eerst in September Warschau bezoeken.

— De Koning van Beijeren heeft den Koning van Pruissen benoemd tot opperbevelhebber van het 6e beijersche infanterie-regement, dat den naam van den benoemde zal dragen.

— Uit Baden wordt gemeld, dat de regering aan den heer Fischer, wiens wijsgeerige begrippen de kerkleer niet alleen maar het christendom zelf schenen aan te tasten, de vrijheid heeft ontnomen, om akademische voorlezingen te houden.

7 Aug. Behalve bisschop Arnoldi van Trier, heeft tot dus verre geen bisschop in Pruissen de pauselijke breve over de gemengde huwelijken afgekondigd. Alle overige bisschoppen hebben den inhoud dier breve alleen aan hunne onderhoorige geestelijken in het geheim medegedeeld.

— Te Leipzig hebben de werklieden van verscheidene takken van nijverheid den arbeid gestaakt.

ENGELAND.

Nemen de keizer van Rusland en de sultan de nieuwe voorstellen tot schikking aan, dan is, zegt de *Morning Post*, de rust in Europa voor het oogenblik hersteld en voor de toekomst verzekerd. Mogt het ultimatum worden verworpen, of tracht men tijd te winnen, hetgeen volgens dat blad met eene weigering gelijk staat, dan zullen voorzeker de vereenigde vloten bevel krijgen den Bosphorus in te zeilen en welligt nog verder te gaan, terwijl Engeland en Frankrijk de meest krachtdadige maatregelen zullen nemen, om aan hun onwrikbaar besluit, de zelfstandigheid en onafhankelijkheid van het Turksche rijk te handhaven, gevolg te geven.

Londen, 3 Aug. De arbeiders in de moestuinen te Fulham, die deze week weigerden te werken, tenzij men hun 16 sh. (*f* 9,60) 's weeks toestond, zijn nog niet weder aan het werk.

— De dokken in de nabijheid van Londen zijn grootendeels nog beroofd van sjouwerlieden.

4 Aug. De protestantsche zendelingen die met het doel om in Ierland het evangelie in het openbaar te verkondigen Engeland verlieten, loopen groot gevaar ernstige mishandelingen te ondergaan. Jl. Zondag maakte een hunner te Limerick gebruik van het door de wet toegestane regt om in de open lucht te spreken en hij redde ter naauwernood zijn leven uit de handen van een talrijk gepeupel, dat hem in de rivier wilde werpen, zoodra hij den bijbel geopend had. De magistraat der stad regtvaardigde het gepeupel, en de vermetele zendeling vond geene bescherming in de wet ter gunste van persoonlijke vrijheid. Ofschoon het stelsel der zending is een ergernis te geven, werd hij echter beschouwd als oorzaak tot verstoring der rust geweest te zijn, en moet hij zich voortaan vergenoegen met binnenshuis te prediken.

— Het is nu bijna acht weken geleden dat de spinners en wevers in de meeste fabrijken te Stockport den arbeid staakten ten einde hooger loon te ontvangen. Thans hebben de fabrikanten hunne eischen grootendeels ingewilligd; en men hoopt dat de stilstand der fabrijken, die aan beide partijen te zamen een verlies van wel 130- tot 150,000 p. st. gekost heeft, een einde zal nemen.

— Te Manchester heeft eergisteren het ontslagen werkvolk der katoendrukkers Crompton en Co., die wegens het aannemen van andere arbeiders met wrok waren bezield jegens genoemde heeren, ten getale van 70 à 80 een' aanval ondernomen tegen de fabrijk. Voor dat men maatregelen tegen hunne komst konde nemen, overweldigden zij het gebouw, mishandelden den ruim 50jarigen heer Crompton en zijn werkvolk op eene jammerlijke wijze, en verwijderden zich eerst op het berigt, dat er eene sterke magt policiedienaren in aantogt was. Een der belhamers is sedert gevat en men kent de namen van verscheidene anderen.

— Volgens eene officiele opgave zijn van den 1sten April tot den 1sten Julij uit die havens van het Vereenigde Rijk, alwaar gouvernements-ambtenaren toezigt op de landverhuizing houden, 115,959 landverhuizers vertrokken, waarvan 17,152 naar Australie; er hebben alzoo wekelijks gemiddeld 8920 personen het land verlaten.

— Uit Bengalen verneemt men dat een nieuw werktuig van vernieling is uitgevonden. Het bestaat enkel uit een' drijvenden mortier, waaruit een monsterachtige vuurpijl geworpen wordt, welke in dier voege zamengesteld is, dat hij oogenblikkelijk springt zoodra hij met het vijandelijke schip in aanraking komt en aan dit laatste zulk eene geduchte verwoesting toebrengt, dat het oogenblikkelijk te gronde moet gaan.

5 Aug. De koningin zal aanstaanden donderdag de groote vloot te Spithead in oogenschouw nemen.

— Men verneemt, dat eerlang een geschrift zal het licht zien, gevloeid uit de pen eens geestelijken en bestemd om te betoogen, dat de tafeldans een gevolg is van de werking van duivels.

— Aan de wet tot afschaffing van het zegel op de advertentien is de koninklijke goedkeuring gegeven, zoodat van heden af dit zegelregt is afgeschaft.

TURKIJE.

Den 16 Julij werd aan boord van het Engelsche admiraalschip in de Besika-baai eene bijeenkomst gehouden van beide admiraals en een Turksch zee-officier, om te beraadslagen over het kiezen van eene andere ankerplaats gunstiger dan die van Besika.

— Volgens brieven uit Bayreuth heerscht in Syrië eene groote regeringloosheid. De overloopers uit het leger hebben de Turksche postkar nabij Dimas, digt bij Damaskus, overweldigd, 150,000 piasters er uit geroofd en den postillon gedood; zij zijn naar den Libanon gevlugt. De Christenen verlaten met hunne gezinnen Antiochië en Aleppo en begeven zich naar de zeeplaatsen. De bewoners van den Libanon, Christenen en Drusen, wapenen zich.

— In de *Köln Zeit.* leest men, dat de sultan den 18 of 19 Julij de ulemas en de grootwaardigheidbekleeders der kerk bijeengeroepen, en hun verklaard heeft, dat aangezien zij in het leger niet konden dienen, zij geld moesten verschaffen ter verdediging van het land.

— Van Malta wordt berigt, dat aldaar nog drie engelsche schepen verwacht werden, om de vloot in de Besika-baai te versterken.

— De Nederlandsche gezant baron Mollerus heeft den 25 Julij een bijzonder gehoor bij den Sultan gehad.

— De russische regering, aan de regerende vorsten van Moldavie en Wallachije hunne titels en magt in naam latende, heeft bepaald, dat hun een raad van bestuur zal worden toegevoegd, bestaande uit drie leden door den Czaar te benoemen. Alle zaken moeten aan dien raad worden onderworpen, wiens besluiten in het hoogste ressort zullen zijn genomen.

RUSLAND.

Volgens berigt uit Petersburg begroeteden de bewoners van Bucharest met gejuich de verschijning der Russische vanen in hun midden. Met vreugde werden de troepen in Moldavië ontvangen. In Walachije vonden de Russen eene even vriendelijke ontvangst als in Moldavië. Toen de voorhoede Bucharest naderde, kwamen, bij het dorp Kolentino, de metropolitaan met de hooge geestelijken, de regerings-beambten, de aanzienlijkste bojaren en bijna de geheele bevolking dier hoofdstad, dezelve te gemoet. Bij het overtrekken van de brug, besprengde de bisschop, met een gevolg van geestelijken, de troepen met wijwater.

— In Riga is de cholera nog steeds aan het toenemen. Van ruim 1000 personen, die door dezelve reeds zijn aangetast, zijn meer dan de helft bezweken. Dientengevolge heerscht aldaar een groote stilstand in het handelsverkeer en de scheepvaart.

ITALIE.

In een partikulier schrijven uit Florence leest men van eene zekere verkoeling, die tusschen het hof van Rome en de Fransche bevelhebbers in die stad moet bestaan. Naar men zegt moet de pauselijke regering ontevreden zijn geworden bij het vernemen, dat generaal Gemeau, die het bevel voerde over het Fransche occupatie-leger te Rome, toen hij door de senaats-commissie ter zake van den toestand van den Kerkelijken Staat werd geraadpleegd, een ongunstig verslag zou hebben uitgebragt van de gesteldheid van dat land, alwaar de ordeloosheid, inderdaad overal heerscht, en in de hoogere standen nog meer dan in de lagere. Het pauselijk bewind — zoo luidt wijders gezegde brief — is zoo onbekwaam tot het uitoefenen van eenig beheer en bezit zoo weinig populariteit, dat het zich, zonder de vreemde hulp, niet lang zou staande houden. De nieuwe Fransche bevelhebber heeft voorzorgmaatregelen moeten nemen, doordien de toestand van dag tot dag erger wordt en men onlusten vreest.

— Men verneemt dat de verkiezingen voor de gemeenteraden in Piemont (Sardinie) over het algemeen liberaal zijn uitgevallen. Alle kandidaten der priester-partij delfden het onderspit.

— Uit het regeringsblad van Rome blijkt dat niet alleen te Bologna en Ravenna, maar in geheel het pauselijk gebied de uitvoer van graan verboden is.

— Voor eenige weken is Carlij Carrara, kleedermaker, woonachtig bij de poort Santa Croce te Florence, voor twee jaren in een huis van correctie gevangen gezet, zonder dat men ook maar raden kon wat hij misdreven had. Thans heeft men de zekerheid erlangd, dat er niets anders ten zijnen laste was, dan de stellige weigering om te voldoen aan de pligten door de R. katholieke eeredienst voorgeschreven, en de beschuldiging dat hij den Bijbel las en verspreidde. (De regels van deze huizen van correctie in Toskane zijn zeer streng: het voedsel is er slecht en ontoereikend, en daarenboven zijn alle gevangenen verpligt alle dagen de mis te hooren en den Kathechismus bij te wonen.)

Turijn, 2 Aug. De Koning is, op zijn togt naar het eiland Caprera, tusschen Sardinië en Spezzia, een groot gevaar ontkomen. Z. M. nam zijn ontbijt, toen een hevige schok zich deed gevoelen en hem tegen den grond wierp. De Governolo, aan welker boord Z. M. zich bevond, was tegen eene klip gestooten en werd lek. Gelukkig was een tweede stoomschip de Tripoli in 't gezigt. Men seinde het, Z. M. ging er op over, en kwam behouden te Spezzia aan.

SPANJE.

De heer Moijano, minister van openbare werken, is afgetreden en vervangen door den heer Collantes. De heer Moijano was de eenige in het kabinet die tot de liberale partij behoorde.

— Te Madrid bevindt zich thans een temmer van wilde dieren. *El Heraldo* zegt, dat onder de dieren zijner menagerie een ourang-outang is van 6 voet lengte, die als tafelbediende werkzaam is en zeer goed de guitar bespeelt.

BELGIE.

Den 7 Aug. heeft te Brussel de eerste afkondiging plaats gehad van het huwelijk van den hertog van Braband en Maria Henriette aartshertogin van Oostenrijk. Bij gelegenheid der huwelijksfeesten zal het stadshuis alleen met 80,000 lampions worden verlicht.

— Uit Brussel wordt dd. 7 Aug. gemeld, dat aldaar is aangekomen de graaf van Heiden Reinestein, kamerheer van Z. M. den Koning der Nederlanden en lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

ZWITSERLAND.

Bern, 5 Aug. Gisteren heeft de bondsraad besloten, in zake Tessino aan Oostenrijk geene nadere concessien te doen.

DENEMARKEN.

Koppenhagen, 5 Aug. Van 2 tot 3 Aug. zijn aangegeven 146 en van 3 tot 4 Aug. 143 cholera-lijders; overleden zijn in het eerste etmaal 97 en in het tweede 81 personen. Totaal sedert 12 Junij: 6142 zieken, waarvan 3300 overleden. De epidemie verspreidt zich ook in de provinciën.

NOORD-AMERIKA.

Eene nationale conferentie van kleurlingen kwam den 7den Julij in Rochester te zamen. Er waren omtrent 100 afgevaardigden aanwezig, die alle tot het fatsoenlijkste deel der zwarte bevolking behoorden. De zwarte predikant Pennington, van New-York, (die door de theologische faculteit te Heidelberg tot doctor bevorderd werd) werd tot president verkozen.

— De Amerikaansche luchtreiziger Wise denkt met een kapitaal van 25,000 dollars een luchtballon te kunnen maken met welken hij den Atlantischen oceaan kan kruisen in achtenveertig uren.

— Te Philadelphia is eene anti-vleeschetende vereeniging gevormd. De leden verbinden zich onderling, geen vleesch te zullen eten, dat meer dan acht centen (*f* 0,20 Ned.) het pond kost. Tegenwoordig kost het vleesch in die stad 18 centen (*f* 0,45) het pond.

DRENTHE.

Assen, 10 Aug. Naar wij vernemen is het adres tot adhaesie aan de wet op de kerkgenootschappen, te Leeuwarden op twee plaatsen ter onderteekening nedergelegd, bereids door ongeveer duizend personen geteekend.

— Naar men verneemt, is er te Harlingen eene nieuwe stoomboot-maatschappij gevestigd, bestemd voor de vaart van die stad op Londen.

— In de provincie Groningen worden van verschillende zijden pogingen aangewend, om adressen te doen teekenen *tegen* het ontwerp van wet tot regeling der kerkgenootschappen.

— Te Steenwijk en in de omliggende gemeenten laten de snij- en slaboonen de bladeren vallen, zonder dat het tot heden gebleken is, aan welke oorzaak dit is toe te schrijven. Ook te Assen merkt men hetzelfde verschijnsel in sommige tuinen op.

— Z. M. de Koning heeft bepaald, dat na den eersten September 1853 niemand aan eene Akademie tot het examen in de wiskunde, hetwelk ieder student moet ondergaan, zal worden toegelaten, dan op vertoon van het bewijs, dat hij aan eene latijnsche school of een gymnasium de studiën ten einde toe met vrucht volbragt heeft. Bij ontstentenis van dit bewijs is hij gehouden een voldoend examen af te leggen voor de letterkundige faculteit aan eene der hoogescholen, bijgestaan door den hoogleeraar in de wiskunde. Z. M. heeft dit besluit genomen uit de overweging, dat het noodzakelijk is, dat zij die een akademischen graad wenschen te verkrijgen, tot het aanhooren van hooger onderwijs behoorlijk zijn voorbereid.

— Bij Koninklijk besluit van den 4den Aug. is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Bierum, Godlinze, Holwierde, Krewert, Losdorp en Spijk, waarvan de hoofdplaats zijn zal de gemeente Bierum, de heer *M. Feickens*, thans ontvanger te Dalen.

— *De Evangelische Maatschappij tot bevordering van waarheid en godzaligheid onder Roomsch-Katholijken* vindt in de meeste plaatsen des rijks ondersteuning. De eerste algemeene vergadering zal in de maand Sept. e. k. te Arnhem worden gehouden. Waarschijnlijk zal zij door vele belangstellenden worden bijgewoond.

— Tusschen 1sten en 4den dezer is uit de kerk der Hervormde gemeente te Nijeveen ontvreemd: 1o. een koperen kerkkroon met zes koperen armen, elk met één blaker, 2o. twee koperen armen met één blaker, deze zijn van den predikstoel gebroken en dus aan het ondereinde niet gaaf, en 3o. een koperen bekken, strekkende tot doopvont. De dief of dieven hebben twee ruiten uit een der ramen gebroken en zijn daardoor binnengedrongen.

* **Buinerveen, 8 Aug.** Donderdag is tusschen Borger en Rolde (bij de zoogenaamde Papenvoort) een ooijevaar gezien, zoo als hier zeldzaam of nooit wordt aangetroffen; dezelve was geheel zwart van kleur, eenigzins naar 't graauw zwemende, behalve de borst, die wit was, overi-

---

zij den echten theestruik kenden, zich afsloofden om de bladen, die men hun als thee toezond, te ontplooijen en te bepalen. Sommigen verklaarden dezelve als identisch met Europesche gewassen, en ongetwijfeld hadden zij regt, ofschoon zij bij de ontdekking van den wezenlijken theestruik door hunne collega's bespot werden.

De vuilste vervalsching der thee is die, waarbij wezenlijke onreinheden worden gebezigd en die dus een waar bedrog moeten heeten. De Chinezen zelve maken uit het stof, dat zich in de theekisten bevindt, door middel van gom en de gebruikelijke kleurstoffen eene soort, die zij in alle oprechtheid *lie of valsche thee* noemen. Deze soort wordt zelden alleen verkocht, maar meestal met andere slechte theesoorten vermengd. Zij komt echter in groote hoeveelheid in Europa aan. Nog onlangs beproefde men in een Engelsch tolhuis de gewone inkomende regten te ontduiken, door eene lading *lie-thee* niet voor een natuur-, maar voor een kunstprodukt te verklaren. Deze onbeschaamdheid werd echter naar behooren gestraft, doordien men daarvoor de volle regten, die gewoonlijk zeer bezwarend zijn voor de *lie-thee*, omdat zij zelve zoo goedkoop kan verkregen worden, liet betalen. Bovendien is in den jongsten tijd ontdekt, dat dikwijls de drek van zijdewormen ter bereiding van thee en wegens zijnen rondachtigen vorm, voor groene gunpowder gebezigd wordt; het is echter te hopen, dat deze vervalsching zeldzamer voorkomt, dan enkelen schijnen te gelooven.

ALLERLEI.

Op den Dublin-Belfastschen spoorweg heeft dezer dagen een voorval plaats gehad, hetwelk zonder voorbeeld is. De spoorweg-maatschappij was ten achteren met de voldoening van zekere provinciale belastingen, toen de ontvanger, na vruchteloos verscheiden malen op betaling aangedrongen te hebben, tot het besluit kwam, om bij het station van Newsundwall eenen geheelen tot het vertrek gereed staanden trein in beslag te nemen. Geene tegenwerpingen of beloften mogten baten, de ontvanger was onverbiddelijk, en eerst, nadat hem het geld was betaald, verkreeg de machinist verlof, om de reis te vervolgen.

—

In den avond van 28 Julij j.l. werd te Gouda bij de wede. J. ingebroken, door twee aldaar wonende personen, met voornemen, zich van het geld dier weduwe meester te maken. Het was den dieven alles behalve eene aangename verrassing, toen zij, in huis komende, aldaar den commissaris van policie met eenige dienaren aantroffen, die, van het voornemen onderrigt zijnde, zich daarheen hadden begeven. Een der dieven gelukte het echter nog te ontsnappen, maar de andere werd dadelijk gevangen genomen.

—

De heer Gros van Görsdorp, in de nabijheid van Warnebrunn, heeft aan het genootschap van Natuurkundige Wetenschappen te Bonn, stalen aangeboden van papier en karton, dat hij van *dennenhout* had vervaardigd. Zijne uitvinding is nog een geheim, maar wij kunnen toch reeds eenige bijzonderheden daarvan mededeelen. Het hout wordt gebroken en door hamers tot eene witte pap vermorzeld, vervolgens door chloor gebleekt, in de kuip overgebragt, en hetzij met lompen vermengd of niet, eindelijk bewerkt zoo als de gewone pap. Men moet boomen uitzoeken, die niet meer dan 80 of 100 jaren oud zijn; oudere boomen zijn te hard en te harsachtig. Eene zekere hoeveelheid hars is voordeelig en maakt het gebruik van lijm onnoodig. De kwaliteit van dit dennenpapier is dezelfde, als die van het gewone lompenpapier.

—

Drie mannen hadden zich in een ligt vaartuig op de Niagara-rivier nabij den waterval gewaagd, en werden al spoedig naar den afgrond gesleept. Twee dier ongelukkigen stortten in de bruischende waterkolk, terwijl de derde, tot groote verbazing der aanschouwers, zich aan den rand der diepte aan eene uitstekende rots had weten te grijpen. Men poogde verscheiden schuiten naar hem af te sturen, die alle omsloegen, doch voorzag hem op deze wijze van levensmiddelen, welke in bakken aan touwen tot hem werden afgedreven. Eindelijk kwamen reddingbooten van Buffalo, doch op het oogenblik dat hij zoude gered worden, deed uitputting hem loslaten, ofschoon hij zich nog door zwemmen trachtte te redden, werd hij door de kracht des waters medegevoerd, stortte onder het uiten van den laatsten angstkreet naar beneden en verdween voor de oogen der ontstelde menigte, die buiten magte was hem hulp te verleenen

gens was dezelve zoo als bek, beenen, enz. gelijk aan de gewone ooijevaren.

* **Peize, 9 Aug.** Bij de onlangs plaats gehad hebbende herstemming voor een lid van den Raad alhier tusschen de heeren *B. W. Kijmmell* en *B. Luinge*, is de heer B. Luinge, met meerderheid van stemmen, tot raadslid gekozen.

* **Oldeberkoop, 8 Aug.** Men verneemt, dat ter mededinging naar den vakanten onderwijzerspost, enz. te dezer plaats zich hebben aangegeven 55, zegge: *vijf en vijftig sollicitanten.*

* **Echten, 8 Aug.** Alhier wordt des Zondags namiddags onder leiding van den onderwijzer *Nijboer* eene bijbeloefening gehouden, die door vele belangstellende hoorders bezocht wordt. Wij verblijden er ons over, en hopen dat de onderwijzer op den ingeslagen weg met lust moge voortgaan; zijn werk zal zeker goede vruchten voortbrengen, en de goedkeuring erlangen van weldenkende menschen. De Heer zegene deze poging tot verspreiding van nuttige kennis en godsdienstzin!

* **Hoogersmilde, 9 Aug.** Als eene zeldzaamheid meenen wij te moeten melden, dat alhier bij *J. Hatzmann* eene koe is gestorven, welke van af het voorjaar reeds in een kwijnenden toestand verkeerde, en nu bij het openen bleek in het hart te hebben eene menigte slangen. Zij zijn niet geteld, doch ooggetuigen verzekeren, dat er meer dan vijftien waren, van verschillende lengte. Eene had zelfs eene lengte van 4 à 5 palmen, eene staart hebbende, in vorm met die van eene zwaluw overeenkomende. Wij zijn verlangende het gevoelen van deskundigen in dezen te vernemen.

Hoogeveen, 8 Aug. Zaturdag voordemiddag heeft zich een ingezeten dezer gemeente, genaamd *Jan Koers*, door zich aan eene schaats-riem op te hangen, van het leven beroofd. De oorzaak dezer wanhopige daad is, voor zooverre men weet, onbekend.

* **Meppel, 9 Aug.** Jl. Zondag werden bij het einde der godsdienstoefening in de Hervormde kerk de mans ledematen uitgenoodigd om, na verloop van een kwartier uur, terug te komen, daar hun alsdan gelegenheid zou worden gegeven, om een adres aan de Tweede Kamer te teekenen, inhoudende het verzoek om de voorgedragene wet betreffende het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen aan te nemen. Naar menverneemt, hebben dadelijk 110 personen dit adres onderteekend, waartoe echter ook nog later gelegenheid bestond.

RAADSVERGADERINGEN.

Coevorden, 6 Aug. Bij de op heden gehoudene openbare vergadering van den gemeente-raad werd voorgelezen eene bij Ged. Staten ingekomene nota van aanmerkingen, door den Minister van Binnenlandsche Zaken gemaakt op het door den Raad dezer Gemeente vastgesteld Reglement op het te heffene marktgeld voor het hier te markt aangebragte vee. Wordt besloten hierin verandering conform de nota te maken. — Ingekomen een besluit van Ged. Staten, dat het vaststellen der gemeentelijke begrooting andermaal is verdaagd tot ultimo September e.k. Informatie. — Burgemeester en Wethouders geven den Raad kennis, dat door hen, ingevolge art. 181 der gemeente-wet, de kas van den gemeente-ontvanger is opgenomen; de ontvangsten bedroegen *f* 12101,56^{5}, de uitgaven *f* 10907,27^{5}, saldo in kas *f* 1194,29. Informatie. — Burgemeester en Wethouders leggen ter tafel over de kohier der schoolgelden en van het omgeslagene voor het geslagt en gemaal etc.; na voorlezing en deliberatie worden deze gearresteerd. Hetzelfde collegie geeft kennis, dat op de post: *onderhoud van wegen*, over het jaar 1852, *f* 57 meer dan geraamd is uitgegeven, en verzoeken dit te kort te mogen aanvullen uit de post van onvoorziene uitgaven. Dienvolgens wordt besloten.

INGEZONDENE STUKKEN.

Aan de Redactie van het Israëlitisch Weekblad te Amsterdam.

Mijnheer de Redacteur!

Door toeval ben ik thans eigenaar van no. 26, 28, 29 en 30 van het Israël. weekblad, hetwelk *ik* (en buiten mij nog zeer vele *Israëlieten*) sinds lang niet meer heb *willen* lezen, om redenen mij zelven bewust, en welke ieder opregt en weldenkend *Jehudi* wel raden zal.

Volgens no. 29 van gemeld weekblad, hebt gij een prospectus van den door de heeren *Wilson en Co.* te Meppel uit te geven *„Israeliet"* ontvangen, waar op de laatste bladzijde eene *geschrevene* opgave is geplaatst van hen, die de redactie zullen uitmaken, waaronder ook een *geestelijke* te Meppel. Te Meppel ben ik alleen als Joodsch geestelijke bekend; bijgevolg ben *ik* als lid der redactie gedoodverwd. Gij meent dus, mijnheer, dat ik de hand zal leenen (zoo gij gelieft te zeggen) tot pogingen, die tot tweedragt moeten leiden.

Mijnheer de redacteur! ik ken u persoonlijk, en geloof, dat eene *redactie* voor een groot gedeelte naar den *redacteur* moet worden beoordeeld!! Ik zal echter niet vragen, *wie* dit lijstje geschreven heeft, of met welk doel dit lijstje geschreven werd (waarschijnlijk om des *vredes*? wille!), maar alleen zeggen, dat de schrijver kortweg, men vergeve mij die uitdrukking! heeft *gelogen!* — Dat ik den heer *Wilson* op ZEd. verzoek beloofd heb, om, zooveel mogelijk, zijne te zullen ondersteunen, wat tot *behoud* des *waren* Jodendoms kan medewerken, en ik bij gevolg den uit te geven *„Israëliet"* ieder weldenkenden en opregten ten sterksten zal *aanbevelen*, dat is *waarheid.* Dat ook ik (even als zoovelen met mij) de behoefte erken aan een nieuw Israëlit. weekblad, dat alle *partijschap* in Israël zal trachten tegen te gaan, en zoo mogelijk zorgen zal, dat geen taal van *Minim* en *ongeloovigen* den minkundige *Jehudi* misleide, om eene *partij* te kiezen, maar dat *een Gode welgevallige* vrede onder Israël heersche; — dat ik de behoefte erken, aan een nieuw Israël. weekblad, dat niet *aanvallen*, niemand *beleedigen*, maar *verdedigen* zal, zoo telkens een *zoogenaamd* verlichte moge trachten onder het mom van *godsdienstzin* en *beschaving* het Israël. geloof te ondermijnen, en dat alles, waardoor deze godsdienst door *schijnjoden* wordt aangerand, *overtuigend* en op eene *bescheidene* wijze of *geestig* gesproken, — dit is vokomen *waarheid*; en, zal de *„Israëliet"* het licht zien en aan zijn prospectus beantwoorden (waar ik geenszins aan twijfel), dan, geloof ik, zal in die dringende behoefte voor een groot gedeelte worden voorzien.

Wat het *bestaande* Israël. weekblad betreft, ik acht mij onbevoegd daarover te oordeelen, of liever ik wil en zal er geen oordeel over vellen!!! Indien het echter waarheid is, wat gij, mijnheer! in no. 29 zegt: *„Maar wat wij wel kennen en „waaraan wij wel hechten, is alles te bevorderen, wat Gods„dienstzin, verdraagzaamheid en het welzijn onzer geloofs„broeders bevorderlijk kan zijn;"* indien dit waarheid is (no. 26, 30, 31 en vooral no. 28 hebben er tot nog toe het zegel der waarheid *niet* op gedrukt), dan toch *schijnt* gij met den uit te geven *„Israëliet"* een en hetzelfde doel te beoogen; en is dan niet ook hier van toepassing: *Beter zijn twee* enz. (Pred. IV: 9)? en mag dan niet ook een *geestelijke* zijne krachten beproeven, om *godsdienstzin en verdraagzaamheid en het welzijn zijner geloofsbroeders* te bevorderen? Moet dit werk dan alleen *voor onderwijzers* worden weggelegd, die zich met het schrijven van couranten-artikels bezig houden, *niet* met de kinderen te leeren en die kleinen laten ronddwalen, gelijk schapen zonder herder?!! Maar ik verzeker u, mijnheer de redacteur, dat *ik niet* onder het personeel der redactie behoor, noch ik, noch eenig Meppeler, noch iemand uit Drenthe. De red. is iemand uit *Overijssel*; iemand, die noch voor noch *tegen* Dr. *Frenkel* heeft gestreden; iemand, die reeds jaren lang bij de red. van een zeer veel gelezen en geacht nieuwsblad is werkzaam geweest. Dit is waarheid, schoon ik den naam des red. niet weet. De heer *Wilson* is mij *bekend.* ZEd. bedient zich niet van *onwaarheden*; ZEd. bouwt geene kasteelen op *geschrevene* lijstjes; Z.Ed. gebruikt geene omwegen, noch *lage* middelen, om zijn doel te bereiken, of om een hem dreigend gevaar van zich af te weren; Z.Ed. zal nimmer stukken terugzenden, *omdat zij te behoudend zijn!* Ik hoop dat dit genoeg zal zijn, om u te overtuigen, dat ik bereid ben, alles te ondersteunen, wat slechts medewerken kan, om alle verdeeldheid in *Israël* te doen ophouden, u te overtuigen (zie Israel. weekblad no. 30 in verband met no. 31 ? ? ? ?), dat ik bereid ben, in plaats van *éene, duizende* orthodoxe vlaggen op te steken, als ik wist, dat door dit middel de *Heidensche* Israëlieten *Joodsche* Israëlieten zullen worden; en dat het mij *zeer aangenaam is*, door Q. Z. c. s. te worden aangevallen. Ik zoude mij voorwaar ongelukkig achten, indien ik slechts *vrienden* en geene *vijanden* had. Gij weet het zoo goed als ik, *dat een leeraar, die door allen wordt bemind, op geene verdiensten kan bogen, maar dat het ten vollen bewijst, dat deze niet genoegzaam zijne kudde in zaken van Godsd. heeft onderwezen, en dezelve niet genoegzaam heeft bestraft"* (Talmud). Wees echter verzekerd, dat ik nimmer op een tegen mij gerigten laster zal antwoorden! Mijne leus is: Mijn rug houdt ik dengenen toe, die mij slagen enz. De Eeuwige zal mij helpen, wie zal mij dan veroordeelen? Jez. L: 6—9.

Meppel, Augs. 1853.

Mijnheer de Redacteur!

UEd. Dw. Dienaar:

J. S. Hillesum, Rabbijn, benoemd Opperrabbijn.

! !

In het vorig no. der Prov. Drentsche en Asser Courant wordt gevraagd, of de heer *H. P. Krull* te Gieten wettig als heelmeester is toegelaten, en hoe het met deze zaak is gelegen, die tot allerlei vermoedens aanleiding geeft. Naar hetgeen wij van deze zaak gehoord hebben, moeten wij wenschen, dat de bevoegde autoriteit in dezen een grondig onderzoek doe, en geene toegevendheid gebruike, zoo n.l. de zaak zich inderdaad heeft toegedragen, als men verhaalt. Men verzekert ons n.l., dat de Commissie vroeger, toen de examens nog niet publiek waren, wel eens aan dezen of genen een diploma als heelmeester uitreikte, zonder dat men hem een examen afnam of liever het er voor hield, dat hij examen en wel een voldoend examen had afgelegd; zoodanige bevoegdheid, om iemand, honoris causa, tot iets te bevorderen, is echter bij geene wet of reglement aan de Commissie gegeven, en is geheel als een inkruipsel te beschouwen, waaraan men zou meenen, dat door de openbaarheid der examens een einde was gemaakt; de Commissie begreep het echter anders, en gaf, naar men meent, op voorstel van den President, in Mei 1852 aan hare medeleden *Hofstede Crull* en *Schönfeld* acten van admissie als heelmeesters. Er moet toen echter in het minst geene sprake geweest zijn, om dergelijke acte ook aan den heer *H. P. Krull* te Gieten te geven, en zouden de leden *Dibbits, Hofstede Crull* en *Schönfeld* daarvan niets weten, zoo dat dan de acte alleen door den President en Secretaris afgegeven zou zijn? Zoo de zaak zich niet aldus heeft toegedragen, zou het zeker voor de eer van de commissie en vooral in het belang van haren President en Secretaris zeer wenschelijk zijn, dat het publiek anders werd ingelicht, doch zoo de toedragt der zaak wel dusdanig is, dat dan .... wij zullen dezen volzin niet voleindigen.

O. P.

BLADVULLING.

Een ijzingwekkend voorval had jl. Zaturdag te Pietersburen plaats. Een kleine jongen van ongeveer 12 jaar, somtijds lijdende aan overvallen, gaat in den molen, en terwijl de molenaar zeil wilde minderen, gaat ook het knaapje mede op de zwikstelling, helpt een handje; klimt in de hekken, maar raakt aan een krab vast, terwijl de knecht den pal zal laten vallen. De pal vat niet en — de jongen wordt in de hoogte gevoerd. Boven zijnde, valt de pal. Haastig roept de molenaar; „houdt u vast, steek een been door het hek! los de pal! en zonder hinder komt het knaapje van deze gevaarlijke reis behouden op de zwikstelling. Zouden dergelijke ongevallen niet zeer tot waarschuwing van molenaars moeten dienen, om toch zoo veel mogelijk te zorgen, dat geene kinderen tot zoodanige, altijd gevaarlijke bezigheden worden geroepen of toegelaten? Opmerkenswaardig en bedroevend is het, dat hetzelfde knaapje, den volgenden dag, Zondag, in het land van den molenaar spelende, een toeval kreeg, in eene sloot geraakte en levenloos er weder uit werd gehaald.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed tot bittere droefheid van mij, mijne kinderen en behuwd-kinderen, mijn geliefde Echtgenoot ENGBERT JONKERS, in den ouderdom van bijna 71 jaren.

Smilde, 6 Aug. 1853.

G. JONKERS—TER STEEGE.

DE ZEVENDE GEWONE VERGADERING der DRENTSCHE PREDIKANTEN-VEREENIGING zal gehouden worden op Donderdag den 25 Augustus e. k., des voormiddags ten 10 ure te Assen in het Logement van den Heer S O M E R.

De ondergeteekende, lid en Secretaris van het HOOFDBESTUUR van **het Genootschap ter bevordering van den Landbouw in de Provincie Drenthe** brengt ter kennis van de LEDEN, dat de ALGEMEENE VERGADERING van het Genootschap, bedoeld in art. 22 van het Reglement, dit jaar zal gehouden worden te *DIEVERBRUG* op **VRIJDAG den 19 Augustus aanstaande**, des voormiddags te elf uur. Alsdan zal tevens eene **TENTOONSTELLING en KEURING van VEE**, alsmede van andere voor den DRENTSCHEN LANDBOUW geschikte VOORWERPEN, welke mogten worden ingezonden, gehouden worden.

Assen, 2 Augustus 1853.

De Secretaris voornoemd,
J. A. WILLINGE GRATAMA.

De ondergeteekende beveelt de DRUKKERIJ van de *Provinciale Drentsche en Asser Courant* beleefdelijk aan tot het leveren van alle mogelijke **DRUK- en SMOUTWERK**, als: *Prijscouranten, Etiquettes, Visite- en Adreskaartjes, Wissels, Kwitantien, Facturen, Rekeningen, Rouw- en Trouwbrieven, Geregtelijke Acten, Borgtogten voor Verveeners, Briefjes van ingeladen turf etc.*; al het *materieel*, dat de Plaatselijke besturen, Rijks- en Gemeente-Ontvangers, Kerkvoogden, Deurwaarders, enz. enz. noodig hebben; hij hoopt goed werk goedkoop te leveren.

Assen, 10 Julij 1853.

M. T. Sz. GRATAMA.

Bij H. J. GELDERMAN, te Meppel, is uitgegeven en alom te bekomen:

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN
aangaande de voormalige vestingen
STEENWIJK, KUINRE EN BLOKZIJL,
BIJEENVERZAMELD DOOR
S. T. KLIJNSMA,
LUITENANT KOLONEL INGENIEUR, OUD KOMMANDANT VAN HET BATAILLON MINEURS EN SAPPEURS, LID VAN HET PROVINCIAAL UTRECHTSCH GENOOTSCHAP VAN KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN, ENZ.

Prijs *f* 1,80.

Heeft de tachtigjarige strijd voor onze staatkundige en godsdienstige vrijheid een duurzaam gedenkteeken opgerigt ter eere van de dapperheid der Vaderen, ieder feit, door den nakomeling aan de duisternis der vergetelheid ontrukt, of in een juister licht geplaatst, verhoogt en bevredigt dat schitterend gewrocht van voorouderlijken moed.

Zij geven ons een dieper insigt in den geest van een tijd, toen de willekeur van enkele personen of van hartstogtelijke coterien over het lot hunner medeburgers beschikte, zij doen ons het voorregt gevoelen van eene krachtige bescherming der wet.

Mogen deze geschiedkundige herinneringen medewerken om de volharding onzer Vaderen op prijs te stellen en de liefde tot het Vaderland aan te kweeken, dan is het doel van schrijver en uitgever bereikt.

BURGERLIJKE STAND.

Meppel, 29 Julij—5 Aug. Geh. H. Stam met A. Benthem; H. Heinsius met G. van Sleen; J. Meppelink met A. Timmerman. — Bev. J. Akkerman, geb. de Weerd, van z; A. Arp, geb. de Weerd, van d; G. Kluin, geb. Hulst, van d; F. W. Bezoen, geb. Oosterhof, van d. — Overl. J. Goudsmit, m. gesl., 33 j. 9 m,· A. Kuiper, vr. gesl. 39, 8 m,· H. F. Jansen, echtgenoot van H. van der Veen, 65 j.

Coevorden, 31 Julij—7 Aug. Bev. B. Maties, geb. Arink, van d,· M. J. H. Turien, ongeh. van z.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 9 Aug.

Tarwe, Jarige	70 N.pd. *f* 0.00		Boekweit, zand	65 N.pd. *f*	6.65
„ N. Oml.	68 „ „ 8.50		„ „	67 „ „	6.95
dito.	70 „ „ 9.00		„ veen	64 „ „	6.10
„ „ Old.	68 „ „ 8.30		„ „	66 „ „	6.5[illegible]
„ „ „	70 „ „ 8.80		Paardeboonen. . *f*	6.90 à	7.[illegible]
Rogge, N. Inl.	66 „ „ 6.80		Groene Erwten. „	9.00 à	[illegible]
„ O. „	68 „ „ 7.20		Graauwe „ „	10.00 à	00.„
„ „ „	70 „ „ 0.00		Koolzaad . . . *f*	11.00 à	13.00
Haver. N. dikke	40 „ „ 3.20		Gort, grove . „	8.25 à	[illegible].75
„ „	50 „ „ 3.85		Gort, parel . „	[illegible] à	13.50
„ Voer	35 „ „ 2.95		Olie, raap per vat	395.0 à	00.00
„ „	40 „ „ 3.30		Raapkoeken. . . .	à	00.00
„ Zwarte	35 „ „ 2.95		Lijnkoeken	00.00 à	00.00
„ „	40 „ „ 3.26		Boter 1/4 ton. . . .	00.00 à	00.00
Garst, N. wint.	54 „ „ 4.75		Boter 1/8 „	à	00.00
„ „ „	56 „ „ 5.05				
„ „ zomer	56 „ „ 0.00				
„ „ knob.	60 „ „ 0.00				

Tarwe iets hooger betaald. Rogge en Boekweit in een doen. N. Garst met meerder aanvoer als genoteerd langzaam opgeruimd. Haver meest als voren gedaan. Boonen in een doen. Koolzaad weinig aangevoerd, verschillende partijtjes van kwaliteit en deugd als genoteerd gedaan. Gort stil.

ZWOLLE, 5 Aug. Tarwe f 10,00 a f 10,75. — Rogge *f* 7,75 à 8.75. — Garst f 0,00 a f 0,00. — Boekweit f 7.00 à f 7.5[illegible]. — Boonen f 0,00 a 0,00. — Aardappelen f 1,90 à 2.30. — Boter per 1/8 ton f 18.00 à 19,30; per ℔ f 80 a *f* 1,00.

STEENWIJK, 8 Aug. Rogge *f* 7.75 à 8.50. Boekweit *f* 0.00 a *f* 0.00 — Boter per 1/8 ton 19,00.

OLDEMARKT, 6 Aug. Boter 1/8 vat *f* 20,00 à 20,25.

AMSTERDAM, 8 Augustus. Roode TARWE ter verzending iets hooger; Poolsche prijshoudend ter consumtie; in Entr.: 1[illegible] ℔ Pommer *f* 318, 130 ℔ Kleefsche *f* 130; 129 ℔ Poolsche Odessa *f* 325; in Cons.: 130 ℔ Rijn *f* 330; 128, 130 ℔ bonte Poolsche *f* 355, 360; 128 ℔ dito *f* 356, 358; 130 ℔ nieuwe Groninger *f* 315; 123 ℔ nieuwe Vriesche *f* 285. Heden in veiling verkocht: 116, 117 ℔ Sandomirka *f* 250; 117, 118 ℔ dito *f* 2[illegible] *f* 256; 120 ℔ dito *f* 267; 123 ℔ Roode *f* 271; en wegens schade: 114, 115 ℔ roode Odessa *f* 231; 117, 118, 120 ℔ dito *f* 238; 119 ℔ dito *f* 256; 120 ℔ dito *f* 240; 120, 122 ℔ dito *f* 238; 121 ℔ dito *f* 265; 118, 119 ℔ dito *f* 258; 119, 120 ℔ dito *f* 258. — ROGGE iets hooger voor binnenslands en consumtie; 121 ℔ Donau *f* 218; 115, 116 ℔ oude Gedroogde *f* 19[illegible] *f* 199; 114 ℔ dito *f* 194. — GARST in een doen; 100, 109 ℔ Vries. Winter *f* 169, 175. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT prijshoudend; 123 ℔ Holsteinsche *f* 228. — KOOLZAAD in een doen; Holsteinsch £ 61, 64; op 9 vat. Olie in Sept. £ 69; Oct. £ 69.50; Nov., Dec. en April £ 69,50 bieden; £ [illegible] laten.—LIJNZAAD in een doen; 112, 113 ℔ Tangaroc *f* 327,50. — RAAPOLIE flaauwer, vooral op het laatst der beurs: op 6w *f* 38,25; Vlieg. *f* 37,25, 1 Sept. £ 37,75, 37,50; Oct. *f* 38,75, Nov. *f* 39, 38 3/8; Dec. *f* 39.25, 38 7/8; Mei *f* 39,25, 1/8. — LIJNOLIE vast; op6w *f* 33,25; Vlieg. *f* 32,25. — HENNEPOLIE op 6w *f* 38; Vlieg. *f* 37. — RAAPKOEKEN per 1040 st. *f* 77 a 82. — LIJNKOEKEN per 104 stuks *f* 11 a 15.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 8 Aug. 1853.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2 1/2	pct.	63 3/4
„ „	3	„	76 5/8
„ „	4	„	95 5/8
Amort. Synd.	3 1/2	„	
Handelm.	4 1/2	„	126 1/2
O.I. Leening	4	„	95 1/8
Aand. Holl. Spoorw.			
Aand. Rijn Sp.	4 1/2	„	103 1/2
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	108 7/8
Dito 1828/29	5	„	108
Cert. 1831/33	5	„	98 1/8
Dito 1840	4	„	93 3/4
Dito Stieglitz	4	„	93 1/4
Ins. in Assign.	6	„	75 3/16
Cert. van dito	6	„	

			GEBLEVEN.
Polen. Oblig.	4	pct.	86[illegible]
Spanje. Oblig.	1	„	23[illegible]
Obligatiën	3	„	47[illegible]
Binnenl.	3	„	4[illegible]
Amortisable			5[illegible]
Bewijz. Coup.			6[illegible]
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	„	87[illegible]
„ „	4	„	
„ Metal.	5	„	92[illegible]
„ „ N.	5	„	95[illegible]
„ „	2 1/2	„	42[illegible]
Belgie, Cert.	2 1/2	„	
Rothschild	2 1/2	„	53[illegible]
Portug., Lond.	5	„	39[illegible]
„	4		
Amerika Bank-Act.			

Ter BOEK- en COURANTDRUKKERIJ
van **M. T. Sz. GRATAMA**, te Assen.